ДО

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАУЧНОТО ЖУРИ, УТВЪРДЕНО СЪС ЗАПОВЕД № РД-09-02/05.01.2016 Г. НА ДИРЕКТОРА НА ИДП - БАН

ДО

ЧЛЕНОВЕТЕ НА НАУЧНОТО ЖУРИ

Р Е Ц Е Н З И Я

От проф. Благой Видин, д-р по право

Нов български университет

На дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен **„доктор“**

в област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки

професионално направление: 3.6. „Право“,

научна специалност /докторска програма: „Международно право и международни отношения“

Автор: Четин Хюсеин Казак, докторант към секция „Международноправни науки“ в Института за държавата и правото при Българската академия на науките.

Тема: „Развитие на правната уредба на защитата на правата на човека в Европейския съюз”

Научен ръководител: проф. дюн Цветана Каменова

Уважаеми членове на научното жури,

Със заповед № РД-09-02/05.01.2016 г. на Директора на Института за държавата и правото при БАН съм определен за член на научно жури в процедурата за защита на дисертационен труд на тема „Развитие на правната уредба на защитата на правата на човека в Европейския съюз" за придобиване на образователната и научна степен „доктор" в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6. Право.

Докторантът е роден на 29 юли 1972г. Завършил е Бургундския университет, Юридически факултет с призната степен бакалавър по Международно и европейско право през 1996г. Пак там следващата учебна година получава степента магистър по международно търговско право.

Работил е в Министерски съвет, народен представител и до момента, наблюдател и член на Европейския парламент.

Представеният за рецензия труд е 234 страници. В структурно отношение дисертационният труд е правилно структуриран съобразно поставената тема на изследване и се състои от: съдържание, увод, четири глави, заключение и използвана литература. Главите са разделени в подточки. Използваната литература включва общо 112 заглавия, от които 23 на кирилица и 89 на латиница. Направени са 215 бележки под линия.

По темата на дисертационния труд докторантът има три отпечатани статии в български специализирани правни издания – сб. Научни трудове на Института за държавата и правото и сп. Правна

мисъл. Това са статията „Присъединяване на Европейския съюз към Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи" в бр.1 за 2014г. на сп. Правна мисъл, статията „Роля на Съвета на Европейския съюз в диалога и отношенията с трети страни в областта на правата на човека", отпечатана в сб. Научни трудове на Института за държавата и правото, том IV от 2007г., и статията „Ранни опити за европейска интеграция и права на човека", отпечатана в същото издание, том IX от 2014г. Посочените публикации съдържат съществени части от рецензирания дисертационен труд.

Достойнства на дисертационния труд

Темата на представения за защита дисертационен труд е актуална. Българската правна наука очакаше подобен труд и той се появи. Становището на Съда на Европейския съюз от 18 декември 2014г. постави редица въпроси пред юридическата мисъл и трудът на Четин Казак е един от първите опити да се осмислят последиците от това становище.

Широко е използван сравнителноправният метод. Докторантът показва завидно познаване на правото на Европейския съюз, умее да работи с многобройните източници, ползва значителен научен апарат. В целия дисертационен труд е налице стремеж към самостоятелно мислене, съчетан с познаване на обилната правна литература.

В увода се обосновава актуалността на научното изследване, посочват се целите и задачите, използваните методи на изследване, дава

се кратко представяне на съдържанието на труда. Научните приноси са разположени съобразно мястото им в текста на дисертационния труд.

В **глава първа** е проследено историческото развитие на ангажираността на европейския интеграционен процес с правата на човека.

В **глава втора от дисертацията** авторът се спира на съществуващия правен режим на защита на основните права в Европейския съюз. Задълбочено се обсъждат позицията на Съда на Европейския съюз по въпроси като съотношението на международно право и правото на съюза, автономията на системата за защита на правата на човека и примата на правото на Европейския съюз. Не е подминат и въпросът за съпротивата на отделни държави срещу политиката на на Европейския съюз за защита на основните права.

В **глава трета** на дисертационния труд се разглежда практиката на Съда на Европейския съюз във връзка със защитата на основните права и в частност приложението на Хартата на основните права в решенията на съда.

В **глава четвърта** се изследват причините да се започне работа за присъединяване на Европейския съюз към Европейската конвенция за правата на човека, анализират се проблемите, възникнали в хода на преговорите за присъединяване на Европейския съюз към конвенцията, както и изработеният проект на Договора за присъединяване.

В заключението авторът се спира главно върху Становището на Съда на Европейския съюз от 18 декември 2014г., с което съдът блокира присъединяването на Европейския съюз към Европейската конвенция за правата на човека. Застъпените в националната ни теория мнения са коректно изложени, обоснована е и собствена позиция на докторанта.

Основните научни приноси на труда

Приемам основните научни приноси на труда, описани в дванадесет точки в приложената Справка за приносите на дисертационния труд.

Особено внимание заслужава фактът, че за първи път в българската правна литература се прави цялостен анализ на развитието на защитата на правата на човека на европейско равнище. Разбира се, тази констатация отчита обсъдените публикации в текста на дисертацията относно Становището на Съда на Европейския съюз от 18 декември 2014г. Тук се отнася и въвеждането в научния оборот на резолюциите на Комитета за проучвания за европейска Конституция от началото на 50-те години на XX век.

Още веднъж следва да се открои удачният анализ на политиката на съпротива срещу дейностите на Европейския съюз за основните права на национално равнище.

Новост за правната литература е изследването на взаимодействието между Хартата за основните права на Европейския съюз, Европейската конвенция за правата на човека и основните свободи и конституционните традиции, общи за държавите членки на Европейския съюз

Заключение:

Въз основа на гореизложеното се налага изводът, че представеният дисертационен труд отговаря на изискванията на чл. 6, ал. 3 от Закона за развитие на академичния състав в Р България и чл. 27, ал. 1 от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, съдържа научни или научноприложни резултати, които представляват оригинален принос в науката. Дисертационният труд показва, че кандидатът притежава задълбочени теоретични знания по съответната специалност и способности за самостоятелни научни изследвания. Ето защо предлагам на научното жури да присъди образователната и научна степен „доктор“ в професионално направление 3.6 Право на Четин Хюсеин Казак.

София Член на научното жури:

16 февруари 2016 г. проф. Благой Видин, д-р по право